

Projekt IDCAP: Poprawa kompetencji cyfrowych u osób dorosłych

Numer projektu: 2018-1-PL01-KA204-051003

Przeglądanie, wyszukiwanie i filtrowanie danych, informacji i treści cyfrowych

1. Wprowadzenie	3
2. Przeglądanie przez internet	4
3. Wyszukiwanie i filtrowanie danych	5
4. Przetwarzanie informacji i treści cyfrowych.....	9
5. Podsumowanie	12
Bibliografia:	13

1. Wprowadzenie

Moduł ten obejmuje podstawową wiedzę na temat korzystania z Internetu w celu wyszukiwania informacji, danych i materiałów zarówno do użytku zawodowego, jak i osobistego, w pracy lub w czasie wolnym. Zapoznamy się z podstawowymi pojęciami i zagrożeniami, a także z niezbędnymi środkami ostrożności przy przetwarzaniu treści cyfrowych. Po zakończeniu tej pigułki szkoleniowej będziesz miał większą pewność siebie i będziesz mógł korzystać z Internetu jako przewagi i pomocy w codziennym życiu. W tym materiale używamy słowa Internet, sieć, sieć światowa. To samo odnosi się do strony internetowej, strony internetowej lub po prostu strony internetowej.

Przedstawimy podstawy wyszukiwania informacji w Internecie, które często przedstawiane są jako przeglądanie przez Internet lub po prostu przeglądanie.

Następnie zaprezentuje techniki wyszukiwania konkretnych informacji oraz sposoby określania i zawężania wyników wyszukiwania.

Na koniec zajmiemy się podstawami przetwarzania informacji otrzymywanych z Internetu oraz ogólnymi sposobami przetwarzania treści cyfrowych.

2. Przeglądanie przez internet

Termin "przeglądanie" Internetu jest często określany jako szybkie przechodzenie przez informacje bez żadnego konkretnego celu, podczas gdy w przypadku korzystania z Internetu odnosi się do korzystania z sieci Worldwide Web (www) w tym samym celu. Możesz przeglądać internet na wiele sposobów, np. za pomocą ulubionej przeglądarki internetowej, takiej jak Firefox, Google Chrome, Opera itp., lub możesz użyć niektórych mediów społecznościowych do wyszukiwania konkretnych informacji, filmów, zdjęć, blogów, statusów, tweetów itp. Ważne jest, aby wspomnieć, że przeglądanie Internetu jest świadomym aktem poszukiwania informacji w jakiegokolwiek dziedzinie lub obszarze życia, który chcesz.

Podczas przeglądania Internetu i otwierania różnych stron, stron internetowych, zdjęć, filmów itp., niewielka ilość informacji jest przechowywana na komputerze (komputer, laptop, tablet, smartfon), który jest nazywany cookie. Daje on informacje o Twoich nawykach przeglądania, co Ci się podoba, które strony są najczęściej odwiedzane i tak dalej. Jest to pomocne zarówno dla Ciebie, jak i dla dostawców treści, którzy często wykorzystują te informacje do prowadzenia reklamy ukierunkowanej. Tak więc na przykład, jeśli często odwiedzasz konkretny sklep internetowy, reklamy o nim najprawdopodobniej pojawią się częściej na Twoich wynikach wyszukiwania, a nawet na odwiedzanych stronach, które nie mają nic wspólnego z tym konkretnym sklepem. Ten sam mechanizm ma zastosowanie, gdy czytasz wiadomości, książki, czasopisma elektroniczne itp. Podczas gdy większość plików cookie można wyczyścić, niektóre z nich są dobrze ukryte i trudne do zlokalizowania na komputerze. Dlatego ważne jest, aby nie odwiedzać stron o wątpliwej reputacji lub z reguły stron, które oferują dużo za "darmo" - cóż, korzystają z Twojej wizyty i pokazując Ci reklamy, które w wielu przypadkach jesteś zmuszony najpierw obejrzeć/przeczytać, zanim pojawi się rzeczywista treść. Na portalach

społecznościowych takich jak Facebook, Twitter, Youtube, Instagram i innych, platforma "przechowuje" informacje o Twoich znajomych, które klipy wideo obejrzałeś, które zdjęcia lub fotografie "lubisz", które artykuły czytasz i z szacunkiem oferuje Ci reklamy oparte na Twoich cyfrowych zwyczajach i historii użytkowania.

W niektórych przypadkach nawet sztuczna inteligencja lub algorytmy uczenia się maszynowego są wykorzystywane do "obliczania" preferencji i kierowania do Ciebie reklam, które są bardziej zbliżone do Twoich własnych preferencji w sieci. W każdym obszarze zainteresowań należy stosować zdroworozsądkową logikę i nie trzeba ufać wszystkiemu, co widziało się, czytało lub oglądało w sieci, ponieważ nie musi to być dla mnie koniecznie prawdą, a w niektórych przypadkach informacje mogą być celowo mylące, fałszywe lub błędne. Nawet znani dostawcy czasami padają ofiarą fałszywych informacji, fałszywych wiadomości lub przynajmniej nie w 100% poprawnych materiałów i wiadomości. Tak więc, jeśli coś jest zbyt dobre, aby było prawdziwe, brzmi zbyt dziwnie lub po prostu pochodzi z podejrzanego źródła, należy w to wątpić i sprawdzić u innych znanych i godnych zaufania dostawców pod kątem potwierdzenia i podwójnego sprawdzenia. Media społecznościowe są szczególnie podatne na rozpowszechnianie fałszywych lub podrobionych wiadomości, ponieważ ludzie bardzo często dzielą się informacjami, artykułami, zdjęciami i filmami wideo, nie sprawdzając ważności tego, co jest prezentowane. Podczas gdy duże firmy starają się ograniczyć rozpowszechnianie takich materiałów, bardzo trudno jest to zrobić bez poświęcania kluczowej wolności ludzi w Internecie lub kluczowych funkcji platform społecznościowych.

3. Wyszukiwanie i filtrowanie danych

Wyszukiwanie danych w Internecie odbywa się za pomocą wyspecjalizowanych wyszukiwarek takich jak Google, Yahoo, Ask.com, Bing, DuckDuckGo, CC Search, Wiki.com itp. lub za pomocą wbudowanych

możliwości wyszukiwania na platformach społecznościowych. W przypadku platform społecznościowych często wyszukiwanie jest ograniczone do tego, co jest dostępne lub zostało zamieszczone na platformie, podczas gdy wyszukiwarki dostarczają informacji o tym, co jest dostępne na stronach internetowych w całej sieci.

Choć Google jest wyszukiwarką numer jeden na świecie, to jest to kosztowne, ponieważ śledzi wyszukiwanie informacji. W niektórych przeglądarkach internetowych, takich jak Chrome i Firefox, można również otworzyć zakładkę "incognito" i wyszukiwać z niej. Wówczas przeglądarka nie przechowuje informacji o Twoim wyszukiwaniu, ale nadal może je pobierać od Twojego dostawcy Internetu. W odpowiedzi na taktykę Google i platform społecznościowych pojawiły się nowe wyszukiwarki, takie jak DuckDuckGo, która w żadnym sensie nie przechowuje informacji osobowych o Tobie, więc jest to doskonały wybór dla tych, którzy chcą chronić swoje dane osobowe. Jako odpowiedź na naruszenia praw autorskich i pozwów sądowych CC Search zapewnia wyszukiwanie w standardach Creative Commons, które często są całkowicie darmowe do wykorzystania nawet w celach komercyjnych. Wiki.com jest wyszukiwarką dla tych, którzy wolą treści generowane przez użytkowników, takie jak Wikipedia. Chociaż nie ma 100% gwarancji w żadnej wyszukiwarce, jeśli chcesz nawet zaszyfrować swoje wyszukiwanie, możesz użyć searchencrypt.com, który szyfruje wyszukiwanie i chroni Twoją prywatność.

Wyszukiwanie odbywa się zazwyczaj za pomocą "słów kluczowych" opisujących to, czego szukasz. Na przykład, jeśli szukasz przepisu na ciasto, powinieneś umieścić w polu wyszukiwania lub na pasku adresu w większości przeglądarek internetowych słowa "ciasto" i "przepis". Możesz również określić, które słowa kluczowe muszą koniecznie pojawić się w wynikach wyszukiwania, dodając myślnik wokół Twojego słowa kluczowego. Na przykład, jeśli wyszukujesz przepis na ciasto czekoladowe, wyszukiwarka wyszuka dowolne słowa niezależnie od kolejności ich

występowania. Jeśli umieścisz swoje słowa kluczowe w łącznikach, wyszukiwarka zwróci tylko te wyniki, które pojawią się z dokładnie tą samą frazą i kolejnością. Czasami słowa kluczowe mogą prowadzić do niejednoznacznych wyników. Na przykład, jeśli szukasz escort dostarczy Ci wyniki dla escort (zwykle dziewczyny escort wokół Twojego miejsca wyszukiwania) lub wyniki dla samochodów Ford Escort. Używając myślnika jak `escort - car`, wyszukiwarka zignoruje wyniki mające słowo "car" w opisie lub tekście. Inne sposoby na określenie miejsca wyszukiwania to użycie dwukropka, który ograniczy wyniki wyszukiwania do konkretnej strony internetowej. Na przykład, jeśli wpiszesz `Ali :nba.com`, wyszukiwanie dostarczy Ci wyniki tylko z witryny NBA.com, która wspomina "Ali". Użycie gwiazdki przed słowem spowoduje, że wyszukiwarka doda dowolne słowo, które pasuje do Twojego słowa kluczowego i wypełni gwiazdkę słowami automatycznymi. Jest to szczególnie przydatne, jeśli szukasz słów piosenek, ale nie pamiętasz ich wszystkich. Nadejdzie czas, że wyszukiwarki nie dostarczą Ci oczekiwanych wyników. Spróbuj wtedy dodać więcej słów i użyć słów, które najprawdopodobniej będą używane przez strony internetowe. Na przykład, jeśli "rozmowa kwalifikacyjna" nie daje wyników, których szukasz, spróbuj dodać "jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej" i umieść wyszukiwanie w myślnikach. Ważne jest, aby podczas wyszukiwania używać właściwych słów kluczowych. Na przykład zamiast słowa "boli mnie noga" użyj słowa "skurcz nogi", ponieważ jest to termin medyczny, który będzie używany w warunkach medycznych. To samo dotyczy bólu głowy, a nie bólu głowy. Inne metody wyszukiwania to użycie komend głosowych (działa dobrze w języku angielskim i może nie być tak dobry w innych językach), lub wyszukiwanie konkretnego obrazu. Aby wyszukać obraz, przejdź do zakładki "Obrazy" poniżej pola wyszukiwania Google i kliknij na niego. W polu wyszukiwania znajduje się teraz ikona aparatu fotograficznego, którą można wykorzystać do podania linku URL do konkretnego zdjęcia lub załadowania wykonanego zdjęcia. Obecnie w wyszukiwarce Google można wybrać wyszukiwanie w następujących obszarach: Wszystkie, Zdjęcia, Wideo, Aktualności, Mapy,

Książki, Loty, Finanse. Możesz również przejść do ustawień wyszukiwania i określić jeszcze dokładniej, jak przeprowadzić wyszukiwanie - według regionu, kraju, języka, liczby wyników na stronie, przy użyciu bezpiecznego filtra wyszukiwania - usunie to z Twoich wyszukiwań najbardziej niestosowne lub jawne wyniki dla dorosłych lub brutalne. Inne wyszukiwarki oferują podobne możliwości i zazwyczaj grupują wyniki wyszukiwania w różne kategorie, takie jak kultura, czas wolny, podróże, rozrywka, wiadomości itp.

Korzystając z ustawień przeglądarki można w inny sposób określić, która wyszukiwarka ma być używana podczas wyszukiwania. Otwórz ustawienia przeglądarki i wyszukaj obszar, w którym możesz określić, która wyszukiwarka ma być używana domyślnie. Jest to przydatne przy wyszukiwaniu bezpośrednio z paska adresu przeglądarki. Zawsze można przejść do konkretnej wyszukiwarki, wpisując jej adres internetowy na pasku adresu przeglądarki (np. bing.com) i przeprowadzić wyszukiwanie w polu wyszukiwania podanym po wejściu na stronę.

Na platformach społecznościowych, takich jak Facebook, Youtube, Instagram czy Twitter, na górze aplikacji znajduje się dedykowane pole wyszukiwania przedstawione przez ikonę szkła powiększającego. Po wpisaniu szukanego hasła można dalej określić, czy szukasz osób, zdjęć, postów, filmów, wydarzeń, grup, miejsc, linków czy w niektórych przypadkach hashtagów.

4. Przetwarzanie informacji i treści cyfrowych

W szerszym znaczeniu treści cyfrowe to wszelkie treści dostarczane w formie cyfrowej, przechowywane w formie cyfrowej i rozpowszechniane w formie cyfrowej. Może to być materiał wideo, obraz, tekst, prognoza pogody, mapy, pliki komputerowe, różne rodzaje mediów, oprogramowanie itp. Treści cyfrowe szybko rosną, ponieważ coraz więcej osób ma dostęp do internetu, czy to za pośrednictwem linii naziemnych, czy też internetu mobilnego za pośrednictwem swoich smartfonów. W dzisiejszych czasach niezwykle łatwo jest zrobić zdjęcie, nagrać krótki film (lub klip wideo) i udostępnić je na dowolnej platformie cyfrowej, nośniku, stronie internetowej, którą chcesz po prostu użyć swojego smartfona i bez konieczności wstępnego przetwarzania go w formacie cyfrowym. Tak więc wraz ze wzrostem ilości treści cyfrowych nastąpił również wzrost ilości danych, które niekoniecznie są prawdziwe lub zostały zmanipulowane w taki czy inny sposób. W związku z tym zaleca się, aby użytkownicy treści cyfrowych posiadali podstawową wiedzę na temat przetwarzania (pod względem konsumowania) informacji cyfrowych, a także wiedzę na temat sposobu tworzenia, przetwarzania i publikowania treści cyfrowych w Internecie.

Ogólną zasadą jest, że wszelkie nieznane źródła informacji w Internecie powinny być dostępne przy założeniu, że prezentowane tam treści cyfrowe mogą być podejrzane lub manipulowane. Zgodnie z prawdą, wszelkie treści cyfrowe prezentowane w Internecie są domyślnie manipulowane w takiej czy innej formie, która wynika z samej natury Internetu - a zatem to, co widzisz na ekranie swojego urządzenia, jest w rzeczywistości lokalną kopią treści umieszczoną na innym urządzeniu. Manipulowanie treścią nie zawsze jest złe - może być to tworzenie żartobliwego materiału, formy sztuki, informacji dla innych, ale musi być jasne i wprowadzać w błąd opinię

publiczną. Dziś istnieją obawy, że tak zwane "głębokie fałszerstwo" może wpływać na decyzje i przekonania ludzi, a w rzeczywistości w niektórych przypadkach głębokie fałszerstwo jest tak przekonujące, że wywołało dochodzenie oficjalnych organów rządowych. Głębokie podróbki robią zdjęcie lub nagrywają wideo istniejącej osoby i zastępują ją kimś innym. Słynny jest głęboki fałszywy klip wideo (który jest zresztą bardzo, bardzo przekonujący dla niewprawnego oka), na którym przemawia prezydent Barack Obama, ale nie on, ale aktor, który przemawia, a nagranie zostało tak dobrze zmanipulowane, że wygląda na to, że prezydent przemawia. Bądź więc ostrzeżony i rób automatycznie wszystko, co widzisz, czytasz lub słyszysz w Internecie, nawet jeśli są to sławne osoby, które go prezentują. Najpierw sprawdź źródło. Jednym z najprostszych kroków jest spojrzenie na pasek adresu i wykrycie, czy źródło jest dobrze znanym medium, czy też jest to coś, o czym nigdy nie słyszałeś. Po drugie, poszukaj w Internecie, czy istnieją inne źródła potwierdzające lub zaprzeczające tej historii. Bądź świadomy, że niektóre podróbki maskują źródło w sprawie, która jest bardzo przekonująca i nie jest tak łatwo wykryta. Na przykład **canon.com** jest domeną słynnej japońskiej korporacji zajmującej się obrazowaniem i produktami optycznymi, ale jeśli w pasku adresu jest wymieniony caNNon.com to nie ma to nic wspólnego z prawdziwą firmą.

Przy przetwarzaniu informacji takich jak wiadomości, prognozy pogody itp. należy korzystać z wiarygodnych źródeł. Istnieje również wiele narzędzi, które pomagają zoptymalizować przepływ wiadomości, takich jak automatyczne czytniki wiadomości, w których określa się źródła, z których chcemy uzyskać informacje. To samo dotyczy prawie wszystkich innych treści cyfrowych, które można znaleźć w Internecie. Możesz subskrybować kanały informacyjne, aby otrzymywać aktualizacje wiadomości, nowe filmy, nowe historie itp. Większość portali społecznościowych oferuje grupy, w których mogą uczestniczyć osoby o tych samych zainteresowaniach i otrzymywać automatyczne aktualizacje, gdy tylko coś nowego zostanie udostępnione innym. Mogą one być tak zróżnicowane, jak to tylko możliwe,

od sztuki do gotowania, od stron/grup dowcipnych do opanowania umiejętności w różnych dziedzinach. Kiedy zaprenumerujesz lub w niektórych mediach społecznościowych "lubisz" określoną grupę, zaczniesz otrzymywać powiadomienia, gdy tylko coś nowego zostanie opublikowane lub udostępnione. W niektórych mediach społecznościowych musisz "śledzić" daną osobę, grupę, stronę i wtedy ten sam mechanizm działa automatycznie.

Tworzenie treści cyfrowych, takich jak zdjęcia, posty, wideo, obrazy, klipy wideo, itp. jest łatwe dzięki dzisiejszej technologii, zwłaszcza w przypadku smartfonów. Wiele z nich posiada już zainstalowane narzędzia, których można używać do tworzenia i udostępniania na portalach i serwisach społecznościowych. Chociaż edycja wideo nie jest tak prosta, istnieje wiele darmowych narzędzi online, których można używać do manipulowania i tworzenia wiadomości wideo, klipów wideo, a nawet krótkich filmów dokumentalnych na tematy będące przedmiotem zainteresowania. Mimo to należy pamiętać, że cokolwiek udostępnisz/publikujesz w Internecie, pozostanie tam prawie na zawsze, nawet jeśli go usuniesz. Bądź więc ostrożny i nie udostępniaj/wysyłaj rzeczy, które mogą być żenujące dla Ciebie lub innych. Staraj się nie wchodzić na niekończące się czaty pod niektórymi tematami, zwłaszcza jeśli widzisz "ludzi" zamieszczających nieodpowiednie, wulgarne lub żenujące komentarze. Bądź świadomy, że czasami ci "ludzie" mogą być po prostu oprogramowaniem stworzonym specjalnie po to, by denerwować innych użytkowników, a jego głównym celem jest tworzenie większej ilości komentarzy. Nasiliły się internetowe zastraszanie i nękanie, a także trolling. Trolling w Internecie oznacza, że istnieją prawdziwi ludzie, którzy czasami pracują na pełny etat, aby zamieszczać negatywne komentarze (zwłaszcza w ramach oświadczeń politycznych) tylko po to, aby uprzedzać zwykłych widzów o opinii lub przesunąć go w pewnym kierunku. Może to również służyć do zdyskredytowania konkretnej osoby lub oficjalnego konta.

Pamiętaj, że wszystko co widzisz w Internecie jest chronione prawami autorskimi, więc nie zamieszczaj czyichś materiałów jak swoje. W niektórych przypadkach na portalach społecznościowych możesz udostępnić swój post (np. artykuł w gazecie), ale wyraźnie pokazuje on, kto jest jego autorem. Przeczytaj uważnie zasady i warunki każdej strony, mediów społecznościowych itp. aby wiedzieć, co jest dozwolone, a co nie. Na przykład na większości serwisów społecznościowych nagość nie jest dozwolona i to samo dotyczy niektórych wulgarnych słów kluczowych, które mogą zostać automatycznie wykryte. Zawsze zamieszczaj oryginalne zdjęcia, materiały, posty, status, opinię i wideo. Podczas udostępniania ważne jest również, aby wybrać, komu udostępniać - ogółowi społeczeństwa lub tylko przyjaciołom czy rodzinie. Nie udostępniaj opinii publicznej materiałów z życia rodzinnego, chyba że chcesz, aby ten post był widoczny. Zawsze możesz określić i ograniczyć, kto może zobaczyć Twoje posty, a w niektórych przypadkach, jak długo chcesz, by były one dostępne.

W celu przetwarzania treści cyfrowych istnieje wiele edytorów zdjęć i filmów, podczas gdy media społecznościowe zapewniają zazwyczaj możliwość sprawdzania pisowni tekstu w języku angielskim. Na cyfrowych zdjęciach (i filmach wideo) można dodawać różne filtry, zmieniać nasycenie, kontrast itp. Możesz korzystać z tych, które zostały dostarczone wraz z urządzeniem lub zainstalować ten, który najbardziej Ci się podoba. Pamiętaj, że większość darmowych edytorów online ma zazwyczaj pewne ograniczenia i musisz kupić jeden, aby odblokować wszystkie funkcje. Te usługi oprogramowania często dodają do Twojego zdjęcia lub filmu pisemny znak, że materiał został stworzony przy użyciu tego oprogramowania, co może Ci się nie podobać. Eksperymentujcie i sprawdzajcie, aż znajdziecie ten, który spełnia wasze potrzeby.

5. Podsumowanie

W naszych czasach jest to prawie niemożliwe bez korzystania z internetu. Może to być do pracy, dla przyjemności lub po prostu do wyszukiwania informacji online. Coraz więcej działań odbywa się online: od wiadomości do bankowości, od płacenia rachunków do rezerwowania biletów (lub ich przekazywania) do teatru.

Z drugiej strony szerokie informacje dostępne w Internecie nie zawsze są godne zaufania lub w niektórych przypadkach wprowadzają w błąd i należy zachować ostrożność podczas przeglądania i przetwarzania otrzymanych informacji. Istnieją konkretne techniki zawężania wyników wyszukiwania i uzyskiwania tego, czego dokładnie szukasz, i zostały one przedstawione w niniejszym dokumencie.

Przy przetwarzaniu treści cyfrowych i informacji dostępne są za darmo liczne narzędzia, które mogą uprościć to zadanie. Z drugiej strony, szerokie wykorzystanie takich narzędzi nie zawsze jest tak darmowe, jak nam się wydaje, i może narazić niektórych użytkowników na niepożądane konsekwencje. Zawsze dobrym krokiem jest sprawdzenie i znalezienie zaufanych stron internetowych, źródeł informacji i kursów narzędzi i aplikacji, których się używa.

Bibliografia:

<https://norecopa.no/files/teaching/Internet/basics.html>

https://books.google.bg/books?id=QN7yCQAAQBAJ&pg=PA197&lpg=PA197&dq=3.%09Searching+and+filtering+data+from+internet&source=bl&ots=sqGSaBo9wS&sig=ACfU3U37zXMX8xDgA3ceObMLQXyr0P-Upw&hl=en&sa=X&ved=2ahUKEwj_vZHNjPfoAhWEyKYKHZguDK0Q6AEwC3oECA0QKA

https://en.wikipedia.org/wiki/Digital_content